

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๔/๒๕๔๘

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม

ข้อเท็จจริงได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังเสรีธรรม เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยพรรคพลังเสรีธรรมได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ดังต่อไปนี้

การจัดตั้งสาขาพรรค ได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคำบ่อ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

๒. เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๑๔๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

๓. เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๗ ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลต่างอย จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน

๔. เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๘๘/๕๕ ซอยอินทามระ ๑ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

นายทะเบียนพรรคการเมือง เห็นว่า พรรคพลังเสรีธรรมไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ และข้อ ๕๖ จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ทั้งสี่สาขาดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบทะเบียนรับ – ส่งหนังสือของสำนักงานแล้ว ไม่ปรากฏรายงานการรับสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามมาตรา ๒๕ โดยภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรม ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศ กำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” พรรคพลังเสรีธรรมได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ครอบคลุมหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค คือ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ พรรคพลังเสรีธรรมดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคไม่เรียบร้อยกล่าวคือ ตามข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ ผู้สมัครสมาชิกพรรคจะเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์นับจากวันที่เลขานุการพรรคลงลายมือชื่อรับรองเข้าเป็นสมาชิกแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคในการประชุมคราวถัดไปเพื่อรับรอง และกรรมการบริหารพรรคจะต้องรับรองด้วยเสียงข้างมาก ข้อ ๕๖ การจัดตั้งสาขาให้มีได้ไม่เกินเขตเลือกตั้งละหนึ่งสาขา และให้สมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขารวบรวมสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนขึ้นไป ข้อเท็จจริงได้ความว่า สมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคที่ปรากฏรายชื่อเป็นผู้ริเริ่มตั้งสาขาพรรคมีจำนวนมากกว่าที่ระบุไว้ใน ข้อ ๕๖ แต่มีอยู่หลายคนยังไม่เป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ ทำให้จำนวนสมาชิกที่เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคมีจำนวนไม่ครบตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคำบ่อ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลเต่างอย จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน ลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘๘/๕๕ ซอยอินทามระ ๑ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน พรรคพลังเสรีธรรมจึงมีสาขาพรรคไม่ครบทั้งสี่ภาค

ตามมาตรา ๒๕ มีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะสั่งให้ยุบ
พรรคพลังเสรีธรรมได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรม

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ